

अत्रकेशावेवरेतोरूपौ पांडवानामिवरामकृष्णयोरपिप्रकरणसंगत्यर्थसाक्षाद्देवरेतसउत्पत्तेरवश्यवक्तव्यत्वात् अतएवदेवक्यारोहिण्यांचसाक्षात्केशप्रवेशउच्यतेनतुवसुदेवे तथासतितुदेवानारेतोवर्षवर्षस्यरेत ओषधयइत्यादिश्रौतप्रनाड्याऽस्मदादिवत्तयोरपिव्यवधानेनदेवप्रभवत्वंस्यात् तथाच एतन्नानावताराणांनिधानंबीजमव्ययमितिभगवतःसाक्षान्मत्स्याद्यवतारबीजत्वमुच्यमानंविरोध्येत अपिचकेशरे तसोर्देहजत्वेसमानेपिरेतःप्रभवत्वेऽर्वाक्प्रोतस्त्वेनमनुष्यत्वंपुत्रत्वंचस्यात् तथाचकृष्णस्तुभगवान्त्वयमितिश्रीमद्भागवतोक्तिःसंगच्छते नचकेशोद्धरणात्कृष्णस्याप्यंशत्वंप्रतीयतइतिवाच्यं केशस्यदेहावयव

तौचापिकेशौनिविशेतांयदूनांकुलेस्त्रियौदेवकीरोहिणींच ॥ तयोरेकोबलदेवोबभूवयोऽसौश्वेतस्तस्यदेवस्यकेशः ॥ कृष्णोद्वितीयःकेशवःसंबभूवकेशो योसौवर्णतःकृष्णउक्तः ॥ ३३ ॥ येतेपूर्वशक्ररूपानिवद्धास्तस्यांदर्यापर्वतस्योत्तरस्य ॥ इहैवतेपांडवावीर्यवंतःशक्रस्यांशःपांडवःसव्यसाची ॥ ३४ ॥ ए वमेतेपांडवाःसंबभूवुर्येतेराजन्पूर्वमिंद्रावभूवुः ॥ लक्ष्मीश्रैषांपूर्वमेवोपदिष्टाभार्यायैषाद्रौपदीदिव्यरूपा ॥ ३५ ॥ कथंहिस्त्रीकर्मणातेमहीतलात्समुत्तिष्ठे दन्यतोदैवयोगात् ॥ यस्यारूपंसोमसूर्यप्रकाशंगंधश्चास्याःक्रोशमात्रात्प्रवाति ॥ ३६ ॥ इदंचान्यत्पीतिपूर्वनरेन्द्रददानितेवरमत्यद्भुतंच ॥ दिव्यंचक्षुःपश्य कुंतोसुतांस्त्वंपुण्यैर्दिव्यैःपूर्वदेहेरुपेतान् ॥ ३७ ॥ वैशंपायनउवाच ततोव्यासःपरमोदारकर्माशुचिर्विप्रस्तपसातस्यराज्ञः ॥ चक्षुर्दिव्यंप्रददौतांश्चस र्वानराजाऽपश्यत्पूर्वदेहेर्यथावत् ॥ ३८ ॥ ततोदिव्यानहेमकिरीटमालिनःशक्रप्रख्यान्यावकादित्यवर्णान् ॥ बद्धापीडांश्चारुरूपांश्चयूनोव्यूढोरस्कांस्तालमा त्रान्ददर्श ॥ ३९ ॥ दिव्यैर्वस्त्रैररजोभिःसुगंधैर्माल्यैश्चाग्न्यैःशोभमानानतीव ॥ साक्षाज्यक्षान्वावसूंश्चापिरुद्रानादित्यान्वासर्वगुणोपपन्नान् ॥ ४० ॥ तान्पूर्वे द्रानभिर्वीक्ष्याभिरूपान्शक्रात्मजंचेंद्ररूपंनिशम्य ॥ प्रीतोराजाद्रुपदोविस्मितश्चदिव्यांमायांतामवेक्ष्याप्रमेयां ॥ ४१ ॥ तांचैवाग्न्यांस्त्रियमतिरूपयुक्तांदि व्यांसाक्षात्सोमवह्निप्रकाशां ॥ योग्यांतेषांरूपतेजोयशोभिःपत्नीमत्वाहृष्टवान्पार्थिवेन्द्रः ॥ ४२ ॥ सतदृष्ट्वामहदाश्चर्यरूपंजग्राहपादौसत्यवत्याःसुतस्य ॥ नैतच्चित्रंपरमर्षैत्वयीतिप्रसन्नचेताःसउवाचचैनं ॥ ४३ ॥

त्वाभावात् तस्मान्मुचिवधेकर्तव्येयथाऽपांफेनेवजस्यप्रवेशएवदेवकीरोहिण्योर्जठरप्रवेशेकर्तव्येकेशद्वयेनद्वारभूतेनभगवतःकात्तर्येनैवाविर्भावोदृष्टव्यइतियुक्तं ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ दिव्यं द्योतमानंदिविविहितंवा सार्वज्ञ्यप्रदत्वात् ॥ ३७ ॥ तस्यराज्ञःतस्मैराज्ञे ॥ ३८ ॥ बद्धापीडान्परिहितालंकारान् तालमात्रान्तालवृक्षप्रमाणान् ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥

* तेकर्मणायजनेन